

Urząd Gminy
w Dobrczu

Wpł.
Dnia 15. 02. 2022

Nr 4103 zal. Gneb.
Biuro Rady
Jm

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBRCZU ZA ROK 2021

I. WPROWADZENIE

Poniższy dokument stanowi sprawozdanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu za rok 2021, o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2021 poz. 226 t.j.).

Pomoc społeczna, zgodnie z definicją ustawy jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W 2021 roku pomoc społeczna udzielana była z powodu trudnej sytuacji życiowej, przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701,00 zł
- dla osoby w rodzinie – 528,00 zł

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekroczył 150% ustawowego kryterium dochodowego, tj. 1051,50 zł;
- dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekroczył 150% ustawowego kryterium dochodowego, tj. 792,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu realizuje tzw. zadania własne gminy¹ oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej, niepieniężnej oraz pracy socjalnej. Świadczenia mają charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Praca socjalna z klientami pozostaje nastawiona na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem. Realizowane jest wsparcie rodzin poprzez asyst rodziny, w celu wzmacniania rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawane są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej. Udzielana jest pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz osobom będącym w kryzysie.

¹ Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka; 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej; 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym; 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych; 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych; 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego; 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego; 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem; 10) praca socjalna; 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych; 14) dożywianie dzieci; 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym; 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu; 16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego; 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników; 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych; 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu realizuje z upoważnienia Wójta Gminy Dobrcz zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci 500+, przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe, ryczałt energetyczny oraz obsługuje procedurę uzyskania Karty Dużej Rodziny.

PODSTAWA PRAWNA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBR CZU:

1. Strategia Rozwoju Gminy Dobrcz na lata 2014-2025 Uchwała Nr XXV/357/2014 Rady Gminy Dobrcz z dnia 7 maja 2014r.;
2. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025;
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Dobrcz na lata 2017-2021;
4. Uchwała Nr XV/184/2012 Rady Gminy Dobrcz z dnia 29 listopada 2012 r. z późniejszymi zmianami w sprawie nadania statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
5. Uchwała Nr IV/35/2019 Rady Gminy Dobrcz z dnia 29 stycznia 2019r. w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobrcz na lata 2019-2021.

ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBR CZU REALIZOWANE BYŁY W SZCZEGÓLNOŚCI NA PODSTAWIE NIŻEJ WYMIENIONYCH PRZEPISÓW PRAWA:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 t.j.)
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 t.j.)
3. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 t.j.)
4. Ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 t.j.)
5. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r. poz. 111 z późn. zm.)
6. Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.)
7. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszy Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291)
8. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285)
9. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100)
10. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 t.j.)
11. Ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 86, poz. 732 t.j.)
12. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 z 1249 t.j.)
13. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.)
14. Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 z późn. zm.)
15. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 t.j.)
16. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.)

17. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U z 2017 poz.180)
18. Ustawy z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy - prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1093 z późn. zm.)
19. Ustawy z dnia 24 maja 2014r. Karta Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 t.j.)
20. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 t.j.)
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.)
22. Uchwały Nr IX/59/90 Gminnej Rady Narodowej w Dobrczu z dnia 28 lutego 1990r. w sprawie Utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu
23. Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (MP poz. 1024 ze zm.).

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBR CZU

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu prowadzone są w ramach wyodrębnionych obszarów problemowych, zgrupowanych w trzy piony zarządzania, którym podporządkowana jest struktura Ośrodka.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrczu na dzień 31.12.2021 roku zatrudnionych było ogółem 17 osób, tj. 15,75 etatów, w tym 5 pracowników socjalnych, co odpowiadało 5 etatom. Stan na 1 stycznia 2022 roku – zatrudnionych 16 osób, łącznie 14,1 etatów. Niedobory w kwestii zatrudnienia pracowników socjalnych w kontekście wymogów ustawowych w 2022 roku: 1 wakat.

Na przestrzeni 2021 roku liczba pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej wynosiła 6 osób, średnio na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.990 mieszkańców.

Struktura Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco aktualizowana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą Nr XV/184/2012 Rady Gminy Dobrcz z dnia 29 listopada 2012r. z późniejszymi zmianami w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w gminie, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej.

2. REALIZACJA ZADAŃ

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2021 r. należało w szczególności:

1. Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.
2. Realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych.
3. Realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych.
4. Pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.
6. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
7. Realizację zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
8. Realizację innych zadań wynikających z przepisów prawa, realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
9. Realizację zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
10. Realizacja zadań wynikających z Karty Dużej Rodziny.
11. Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i ryczałtu energetycznego.
12. Wydawanie decyzji o opłacaniu składek zdrowotnych dla osób pozbawionych uprawnień.

W realizacji zadań w 2021 r. Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2021r. wydatkowano kwotę 22 824 935,48 zł, z tego:

- zadania własne gminy: 2 994 694,57 zł
- zadania zlecone gminie: 19 830 240,91 zł

3. ŚWIADCZENIOBIORCY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W gminie Dobrcz wg stanu na dzień 31.12.2021r. zamieszkiwało 11 945 mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2021r. wynosiła 146 osób, w tym z prawem do zasiłku: 17 osób. W porównaniu z rokiem 2020 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 77 osób. (stan na koniec roku 2020 to 223 osoby bezrobotne).

W roku 2021 w ramach działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu przyznano decyzją świadczenia 336 osobom. W wyniku tych decyzji wsparcie uzyskało 258 rodzin, w tym 202 rodziny otrzymały świadczenia², a 227 rodzin skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej.

² Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem.

Tabela 1. Typy rodzin objętych wsparciem w 2020 i 2021 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021r.		2020r.	
	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
Rodziny ogółem	212	506	258	607
o liczbie osób 1	105	105	123	123
o liczbie osób 2	28	56	36	72
o liczbie osób 3	23	69	36	108
o liczbie osób 4	20	80	29	116
o liczbie osób 5	24	120	19	95
o liczbie osób 6 i więcej	12	76	15	93
Rodziny z dziećmi ogółem	212	505	94	380
o liczbie dzieci 1	27	74	34	100
o liczbie dzieci 2	23	84	27	99
o liczbie dzieci 3	25	126	23	119
o liczbie dzieci 4	8	46	8	48
o liczbie dzieci 5	2	14	2	14
o liczbie dzieci 6 i więcej	1	8	0	0
Rodziny emerytów i rencistów	50	72	34	50

W toku analizy wskazano źródłowe powody wsparcia³ rodzin z terenu gminy Dobrcz. Trzy główne grupy dyspanseryjne w 2021 roku – analogicznie do lat poprzedzających – to:

- Długotrwała lub ciężka choroba (125 rodzin 31,47% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia)
- Ubóstwo (109 rodzin, tj. 27,46 % ogółu rodzin korzystających ze wsparcia)
- Niepełnosprawność (74 rodziny, tj. 18,64% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia).

³ Tzn. takie powody, które są najistotniejsze, i z których wynikają lub mogą wynikać inne problemy.

Tabela 2. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2021 r. w kontekście 2020 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2021r.		2020r.	
	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	109	259	120	277
Sieroctwo	1	5	0	0
Bezrobocie	48	142	76	199
Długotrwała lub ciężka choroba	125	266	96	217
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	22	65	21	59
Niepełnosprawność	74	148	78	169
Alkoholizm i narkomania	30	37	40	54
Bezdomność	9	9	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	37	194	40	198
Przemoc w rodzinie	4	8	2	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	7	8	9
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	2	4	7	28

W porównaniu do roku poprzedzającego, w 2021 roku odnotowano spadek liczby rodzin objętych wsparciem GOPS Dobrcz (por. w 2020 r. 258 rodzin, w 2019 r. 243 rodziny).

4. FORMY WSPARCIA ADRESOWANE DO GRUP O SPECYFICZNYCH POTRZEBACH

4.1. ZADANIA WŁASNE GMINY

ZASIŁEK STAŁY - wypłacono 376 świadczeń dla 37 rodzin na łączną kwotę 207.105,85 zł (dotacja z budżetu państwa do zadania własnego 100%).

Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej, osoby, nie więcej jednak niż 645,00 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

ZASIŁEK OKRESOWY – wypłacono 198 świadczeń 53 rodzinom na łączną kwotę 72.873,49 zł (dotacja z budżetu państwa do zadania własnego 100%).

Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa 20,00 zł miesięcznie.

ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału leków, środków czystości oraz dofinansowania do opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, sprawienie pogrzebu, udzielenie schronienia. Łączna kwota wypłaconych zasiłków celowych to 49.243,09 zł.

ZAPEWNIENIE SCHRONIENIA OSOBOM POZOSTAJĄCYM W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI – w ramach umowy zawartej ze Stowarzyszeniem „Jesień” Ośrodek realizuje zadanie udzielania schronienia osobom pozostającym w kryzysie bezdomności. W 2021 roku skierowano osób do schroniska dla osób bezdomnych, w tym jedną osobę do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Koszty związane z realizacją tego zadania wyniosły: 8.830,00 zł.

WIELOLETNI PROGRAM WSPIERANIA FINANSOWEGO GMIN W ZAKRESIE DOŻYWIANIA „POSIŁEK W SZKOLE I DOMU” zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko - Pomorskim pomocą objęto 232 osoby.

Wydatkowano kwotę 99.534,05 zł, z czego:

- Środki własne gminy – 21.755,67 zł,
- Dotacja – 77.788,38 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- Zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – 89 osób,
- Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – 179 osób.

Większość osób korzystających z w/w programu rządowego, wykazywało dochód na osobę w rodzinie podwyższony do 150% kryterium dochodowego.

USŁUGI OPIEKUŃCZE – pomocą w formie usług opiekuńczych w 2021 r. objęto ogółem 20 osób. Zrealizowanych zostało 3.080 godzin świadczeń. Ośrodek wydatkował na ten cel 88.487,73 zł. Usługi opiekuńcze świadczone były przez zatrudniony w Ośrodku zespół opiekunów (5 opiekunek, w tym 1 zatrudniona w oparciu umowy o pracę, 4 w ramach umowy zlecenie). Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła 19,00 zł. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w miejscu zamieszkania.

Usługi opiekuńcze są obecnie kluczową formą pomocy ze względu na prognozy demograficzne oraz względy ekonomiczne, gdzie następuje konieczność zapewnienia osobom starszym i chorym pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu.

KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ – osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku 2021 skierowano do domów pomocy społecznej 3 osoby z terenu gminy Dobrcz. W 2021 wydatki związane z pobytem mieszkańców w domach pomocy społecznej wyniosły 557.534,39 zł.

Pomocą w tej formie objęto 17 osób, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 2 osoby;
- dla osób somatycznie chorych – 10 osób;
- dla osób w podeszłym wieku – 5 osób.

PRACA SOCJALNA

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia.

WYWIAD ŚRODOWISKOWY

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

KONTRAKT SOCJALNY

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego. Kontrakt socjalny jest pisemna umowa zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy itp., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

4.2. ZADANIA ZLECONE GMINIE

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych, objęto 20 rodzin, w tym 12 dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga, psychiatry, rehabilitanta.

Liczba świadczeń wyniosła 1480 godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 109.240,00 zł. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za 1 godzinę 73,81 zł.

4.3. POZOSTAŁE ZADANIA

ODPŁATNOŚĆ ZA DZIECI PRZEBYWAJĄCE W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiedni wydatek:

- ✓ w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku ponosić będzie 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

W roku 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił częściową odpłatność za 12 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, koszt 117.041,73 zł. Wydatki poniesiono w całości ze środków własnych gminy. W roku 2021 na utrzymanie 12 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano kwotę 291.498,05 zł, jest to również zadanie własne gminy.

W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost kosztów związanych z odpłatnością za dzieci przebywające w pieczy zastępczej, związane jest to po części ze zwiększeniem procentowej odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczych i dłuższym okresem przebywania dzieci w danej placówce.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu).

Świadczenie „Za życiem” jest to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2021 r. stanowiły kwotę 4.996.736,39 zł, z czego dotacja Wojewody wyniosła 4 920 517,41 zł, w tym:

Zadania zlecone:

- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny: 4 400 599,29 zł
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe: 377 696,31 zł
- koszty obsługi: 142 221,81 zł.

Zadania własne:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego: 76.218,98 zł.
W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto 632 rodzin.

Łącznie w 2021 r. wydano 793 decyzji administracyjnych, na podstawie których wypłacono 15 299 świadczeń, z czego:

- 10 169 świadczeń – zasiłki i dodatki,
- 63 świadczeń z tytułu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 3 039 świadczeń z tytułu zasiłku pielęgnacyjnego,
- 1 032 świadczeń z tytułu świadczenia pielęgnacyjnego,
- 27 świadczeń z tytułu specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 734 świadczenia – składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe,
- 234 świadczeń – świadczenia rodzicielskie,
- 1 świadczenie z tytułu świadczenia „Za życiem”.

Tabela 3. Rodzaje świadczeń a środki finansowane na realizację świadczeń rodzinnych w latach 2020 oraz 2021

L.P	RODZAJ ŚWIADCZENIA	ROK 2020		ROK 2021	
		WYDATKI W ZŁ	LICZBA ŚWIADCZEŃ	WYDATKI W ZŁ	LICZBA ŚWIADCZEŃ
1.	Świadczenia rodzicielskie	236 726,90	256	218 125,80 zł	234
2.	Zasiłki rodzinne:	812 686,08	7251	699 293,64	6191
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	436 460,21	4543	363 767,18	3978
3.1.	Urodzenia dziecka	24 063,67	44	10 624,10	20
3.2.	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	60756,56	155	39 947,00	104
3.3.	Samotnego wychowywania dziecka	68 844,30	357	51 168,68	265
3.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	5 217,62	59	4 758,10	58
3.5.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	40 088,97	400	39 652,86	375
3.6.	Rozpoczęcia roku szkolnego	41 366,97	975	37 135,36	821
3.7.	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	7 910,00	70	4 520,00	40
3.8.	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	72 611,22	1191	70 215,38	1091
3.9.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	115 680,90	1292	105 745,70	1204
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	635 797,70	2947	655 937,76	3039
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1 641 289,80	905	2 027 466,50	1032
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	66 000,00	66	63 000,00	63
7.	Zasiłki dla opiekunów	6 200,00	10	0	0
8.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	26 660,00	43	16 140,00	27
9.	Składki na ubezpieczenie społeczne	315 102,25	600	377 696,31	734
10.	Świadczenie „Za życiem”	8 000,00	2	4 000,00	1

Koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych w 2021 r. stanowiły kwotę 4 593 380,77 zł, z czego dotacja Wojewody wyniosła 4 556 685,00 zł, w tym:

Zadania zlecone:

- świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenie społeczne, świadczenia opiekuńcze, zasiłki dla opiekunów, świadczenia rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie „Za życiem” : 4 425 427,19 zł
- koszty obsługi: 131 257,81 zł

Zadania własne:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych: 36 695,77 zł.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

W 2021r. pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto 56 rodzin. Wyplacono 898 świadczeń na kwotę 352 868,41 zł. Wydano w sprawie funduszu alimentacyjnego 71 decyzji.

Tabela 4. Porównanie liczby rodzin, liczby świadczeń i kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2020 r. i 2021 r.

	LICZBA RODZIN	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA
2020 r.	58	894	350 635,37ZŁ
2021 r.	56	898	352 868,41 zł

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 r. stanowiły kwotę **403 355,62 zł**, z czego dotacja Wojewody wyniosła 363 832,41 zł, w tym:

Zadania zlecone:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 352 868,41 zł
- koszty obsługi: 10 964,00 zł

Zadania własne:

- koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego: 39 523,21 zł.

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

W roku 2021 prowadzono postępowanie wobec 81 dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników.

Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2021 wyniosła 170 971,79 zł, z czego kwota 68 813,63 zł stanowiła dochody budżetu państwa, kwota 45 875,78 zł stanowiła dochodu budżetu gminy oraz odsetki 56 282,38 zł, które również są dochodem budżetu państwa. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się 24 dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe. Ponadto nadal dokonywane są zwroty z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych. W 2021 r. z tego tytułu zwrócono kwotę 11 051,14 zł, z czego kwota 5 525,56 zł stanowiła dochód budżetu państwa, a kwota 5 525,58 zł dochód budżetu gminy.

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+

Program „Rodzina 500+” wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016r. Podstawę prawną systemu świadczeń wychowawczych stanowi ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. Celem świadczenia

wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego składa się w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze. Wnioski można było składać: osobiście w GOPS Dział Świadczeń Rodzinnych, drogą elektroniczną oraz za pośrednictwem poczty. Wnioski składane drogą elektroniczną za pomocą systemów teleinformatycznych, tj.: ePUAP, PUE ZUS, portal empatia, bankowość elektroniczną.

Prawo do świadczenia wychowawczego mogą ubiegać się również osoby, których członkowie rodziny przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej- w państwach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a wyjazd/pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego lub nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku gmina przekazuje wniosek wraz z dokumentami od wojewodzie w celu jego rozpatrzenia i ustalenia czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Ma to na celu uniknięcie niedopuszczalnej w przepisach unijnych sytuacji pobierania przez tę samą osobę świadczeń w dwóch państwach UE/EOG jednocześnie.

Osoba uprawniona do świadczenia w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczeń takich jak: wyjazd członka rodziny poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu wypłacający świadczenie wychowawcze.

W przypadku nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego, podlegają one zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi.

Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, m.in. z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów. Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Dotacja na koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynosiła 0,85% otrzymanej dotacji.

Tabela 5. Liczba złożonych wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego w okresach zasiłkowych 2020/2021

LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	2020	2021
Łącznie: z tego	207	1760
w formie papierowej	77	411
w formie elektronicznej	130	1349
Z tego wnioski przekazane marszałkowi	5	46

Tabela 6. Liczba wydanych decyzji (informacji) w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego w okresach zasiłkowych 2020/2021

LICZBA WYDANYCH INFORMACJI	2020	2021
Łącznie z tego:	250	1596
wydane decyzje odmowne	53	1

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń wychowawczych w 2021 r. stanowiły kwotę 14 734 921,40 zł, z czego dotacja Wojewody wyniosła 14 728 631,53 zł, w tym:

Zadania zlecone:

- świadczenia wychowawcze: 14 603 269,57 zł
- koszty obsługi – 125 361,96 zł.

Zadania własne:

- koszty obsługi świadczeń wychowawczych: 6 289,87 zł

DODATKI MIESZKANIOWE

W 2021 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 64.527,07 zł, z tego osobom zamieszkującym w lokalach:

1. Tworzących mieszkaniowy zasób gminy:	36.809,86 zł
2. Pozostałych, w tym:	27.717,21 zł
- spółdzielczych	953,82 zł
- wspólnotowych	17.741,07 zł
- prywatnych	9.022,32 zł

Ogółem o dodatki mieszkaniowe ubiegało 36 rodzin.

W ramach dodatków mieszkaniowych realizowane są wypłaty dodatku energetycznego z dotacji z budżetu państwa w kwocie 356,11 zł dla 2 rodzin.

STYPENDIUM SZKOLNE

Realizacja zadania na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – przyznawanie i wypłata stypendium szkolnego: na rok szkolny 2022/21 przyznano 55 stypendiów dla 55 dzieci. Przyznano stypendiów na kwotę 68.784,83 zł, z czego 54.663,06 zł stanowiła dotacja, natomiast kwota 13.665,77 zł to wkład własny.

POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminie należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osobom pozbawionych tego prawa. Wydano 14 decyzji. Koszt realizacji zadania to 426,21 zł, stanowiący całkowicie dotację z budżetu państwa.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu realizuje obowiązek przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. W roku 2021 r. zarejestrowano łącznie 43 wnioski o Kartę Dużej Rodziny dla rodziców oraz małżonków rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, 5 wniosków o uzupełnienie rodziny o kolejnego członka rodziny wielodzietnej, 1 wniosek o wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny. Łącznie w roku 2021 przyznano 153 karty oraz 158 kart elektronicznych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu otrzymał dotację celową na realizację zadania w łącznej kwocie 579,66 zł.

WSPÓŁPRACA Z POLSKIM KOMITETEM POMOCY SPOŁECZNEJ PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach programu prowadzi nieodpłatną dystrybucję gotowych artykułów spożywczych. W okresie sprawozdawczym z programu skorzystało 537 osób, wśród których rozdysponowano artykuły spożywcze o łącznej masie 26 187,32 kg. Łączna wartość wydanych produktów wynosiła 126 350,05 zł. W ramach wydawania produktów żywnościowych tutejszy Ośrodek prowadzi również działania towarzyszące wspierające racjonalne gospodarowanie żywnością, propagujące idee niemarnowania żywności itp.

PROGRAM RZĄDOWY „CZyste Powietrze”

Ośrodek realizuje zadanie wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska na podstawie, którego wydawane są zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na osobę w rodzinie, niezbędne w celach ubiegania się o dotację w ramach programu „Czyste Powietrze”.

KLUB SENIOR+ MAGDALENKA

Na mocy Uchwały Rady Gminy Dobrcz Nr XXX/311/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia w miejscowości Magdalenka pod nazwą „Klub Seniora” oraz włączenia go w strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrczu w trzecim kwartale roku 2021 podjął działalność Klub Senior + Magdalenka, zabezpieczający 21 miejsc dla osób starszych, którego celem jest animowanie i prowadzenie działań w obszarze środowiskowego wsparcia społecznego seniorów, ich rodzin i opiekunów, ukierunkowanych na zmianę sytuacji społecznej tych osób oraz zmianę postaw społecznych. Jest to grupowa forma usług opiekuńczych, która ma na celu działania aktywizujące i podtrzymujące sprawność uczestników, uwzględniające ich integrację ze środowiskiem lokalnym, zapobiegające społecznemu wykluczeniu oraz umożliwiające jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania. Klub, przy realizacji zadań, współpracuje z GOPS, instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania usług wspierająco-opiekuńczych.

4.4. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY

Wsparcie dziecka i rodziny w Środowisku opiera się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogą korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, praca asystenta rodziny w środowisku, praca zespołów interdyscyplinarnych, monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych.

ŚRODOWISKOWA PRACA SOCJALNA

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiedzialnych ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie plany pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

ASYSTA RODZINNA

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

W 2021 roku w Ośrodku zatrudniony był 1 asystent.

Asystą obejmowane są rodziny, u których zdiagnozowano wysoki stopień zagrożenia odebrania dzieci, i które w większości objęte są nadzorem kuratora rodzinnego. Drugą grupę odbiorców wsparcia stanowią rodziny, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, a które wytypowane zostały do wejścia w proces reintegracji i pracy w kierunku powrotu dzieci do domu rodzinnego.

W roku 2021 roku asystent rodziny prowadził pracę z 13 rodzinami, w których przebywało 32 dzieci. Z uwagi na stan pandemii, w pierwszym kwartale roku 2021 wejścia w środowiska ograniczono do sytuacji interwencyjnych, utrzymując stały kontakt z rodzinami objętych asystą.

W 2021 roku Ośrodek pozyskał dofinansowanie do 1 etatu dla asystenta rodziny w formie dotacji Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021” w wysokości 2.000,00 zł.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Dzięki systematycznej pracy z rodziną udało się w rodzinach z licznymi dysfunkcjami ustabilizować sytuację w rodzinie tak, aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach wieloprotokolowych zaobserwowano poprawę w ich funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować kilkoro dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali rodziny w załatwianiu spraw urzędowych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Do głównych zadań Zespołu należy realizacja działań związanych z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W okresie sprawozdawczym odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest koordynatorem koalicji, w skład której wchodzi instytucje i podmioty mające na celu przeciwdziałanie i uzupełnianie się w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie. Na koniec 2021 roku Zespół liczył 17 członków.

W 2021 roku prowadzono ogółem 36 procedur „Niebieskie Karty”, które koordynował Przewodniczący Zespołu oraz pracownicy socjalni. W okresie sprawozdawczym odbyły się 102 posiedzenia grup roboczych; skierowano trzy zawiadomienia o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie w myśl art. 207 kk; do Sądu Rejonowego złożono 3 wnioski o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie, w której zachodziło podejrzenie stosowania przemocy. Zakończono 22 procedury „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy lub braku przesłanek przesłanek do prowadzenia procedury.

III. REKOMENDACJE I POTRZEBY W OBSZARZE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE DOBR CZ

1. Doskonalenie i podnoszenie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej w oparciu o system szkoleń i doradztwo specjalistyczne, w tym superwizję pracy socjalnej.
2. Wzmocnienie pracy socjalnej.
3. Zwiększenie możliwości inwestowania w infrastrukturę społeczną.
4. Wspieranie działań na rzecz budowy lokalnych systemów współpracy dedykowanym rodzinom z dziećmi.
5. Wzmacnianie działań prowadzonych na rzecz minimalizowania skutków uzależnień.
6. Doskonalenie systemu informatycznego dotyczącego dostępności usług.
7. Wzmacnianie działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny.
8. Promowanie wychowawczej funkcji rodziny oraz wspólnego spędzania czasu przez dzieci i rodziców.
9. Stałe wzmacnianie i rozwój środowiskowych form aktywizacji społeczno – zawodowych oraz profilaktyka wykluczenia społecznego.
10. Rozwój spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych przeznaczonych zarówno dla dzieci i młodzieży, , jak i całych rodzin.
11. Monitoring i wzmacnianie działań profilaktycznych i prewencyjnych w zakresie przeciwdziałania zjawiskom przemocy w rodzinie.
12. Doskonalenie systemu wsparcia dedykowanego seniorom.
13. Wspieranie inicjatyw międzypokoleniowych i samopomocy.

Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
Dorota Ścigany

Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dobrczu

Dorota Ścigany